

Jueus descontents als Estats Units

Encara bramava la guerra del Vietnam quan el jove rabí Sheldon Zimmerman va arribar a Manhattan. Les seves conviccions liberals es barrejaven fortament amb el seu judaisme: una vegada va portar un grup de joves de la sinagoga a una marxa contra la guerra. Uns quants anys abans els rabins marxaven al costat de Martin Luther King a Selma (Alabama). Els jueus van arriscar vides (i en van perdre) lluitant pels drets civils al sud dels Estats Units.

Quaranta anys després, Zimmerman dirigeix el Centre Jueu de Hampton, una sinagoga situada a East Hampton, un refugi vora el mar per a l'elit novaiorquesa de Long Island. Com mai abans, el seu amor per Israel i la seva política progressista l'empenyen en sentits diferents.

Som en un període trist per als jueus nord-americans, i això és inusual. No hi ha cap altra comunitat jueva que sigui tan visible i reeixida fora d'Israel. La sinagoga de Zimmerman està construïda al voltant d'un santuari de vidre, preciosa i ple de llum, i d'un bosc de cedres. El violinista Itzhak Perlman s'hi deixa caure per fer-hi concerts. L'esdeveniment estival "Sàbat a la platja" atreu dues-centes persones per pregar a l'exterior (proveu-ho en algunes parts d'Europa i us caldran fileres de policies).

Si bé la congregació té membres benestants que fan donatius als demòcrates i als republicans, la majoria comparteix la idea d'un Israel jueu, democràtic i respectuós amb totes les religions i amb l'ateisme: en part perquè el pluralisme nord-americà, que procedeix dels Pares Fundadors, va tenir un paper cabdal amb relació a la prosperitat dels jueus. Zimmerman va fer mala cara quan Benjamin Netanyahu, primer ministre d'Israel, va encendre els ànims dels conservadors en les darreres eleccions d'Israel advertint que els àrabs israelians votarien "massivament". A escala nacional, els líders jueus, sobretot del moviment de Reforma, van expressar públicament la seva inquietud, recordant explícitament l'exemple dels qui

Un grup de votants tradicionalment demòcrata està preocupat per la situació entre Barack Obama i Israel.

Reproduït amb permís de

The Economist

van fer una marxa pel dret de vot el 1965 a Selma.

El president Obama i els seus assistents han estat més durs acusant Netanyahu de fer "retòrica divisiva". Han amenaçat de reavaluar les estratègies diplomàtiques dels Estats Units a la llum de les declaracions de Netanyahu en la campanya electoral, que semblaven descartar un Estat palestí mentre ell sigui primer ministre. Deixant de banda els intents del líder israelià per suavitzar la situació, ara Obama afirma que les perspectives de pau palestino-israeliana són "molt febles".

Els jueus nord-americans se senten forçats a triar entre lleialtats rivals. Zimmerman va estar orgullós de votar Obama, i no és l'únic. Amb l'excepció de Jimmy Carter el 1980, des del 1972 els contendents demòcrates a la Casa Blanca han obtingut entre el 64% i el 80% del vot jueu. Ara, però, el rabí té la sensació que el seu president s'entesta a "humiliar públicament" el primer ministre israelià. Si Obama es tornés a presentar, probablement Zimmerman no el votaria.

Els membres de la congregació estan molt preocupats perquè, segons la visió que té Obama de la pau a l'Orient Mitjà, és prioritari atreure l'Iran, l'Aràbia Saudita i Turquia abans que garantir la seguretat d'Israel (i perquè creuen que Obama està a punt d'acceptar un mal acord amb l'Iran que permetrà al règim construir lliurement armes nuclears). Com més va, més joves "se senten assetjats als campus" per campanyes a

la universitat en contra de les polítiques del Govern israelià. Els seus pares, que han viatjat molt, estan amoinats perquè hi ha parts d'Europa que s'han tornat zones antisemites on val més no anar.

La sinagoga d'East Hampton no s'ha tornat substancialment republicana d'un dia per l'altre. Obama no es tornarà a presentar, i hi ha "un gran nombre de suports" a Hillary Clinton: els seguidors la veuen proisraeliana. Però el que el rabí anomena el centre de l'opinió política és "molt inestable".

East Hampton es troba en un extrem del primer districte de Nova York al Congrés, un escó moderat que en les eleccions de l'any passat va ser arrabassat als demòcrates per Lee Zeldin, un veterà de la guerra de l'Iraq que ara és l'únic membre jueu republicà del Congrés. Al districte, hi viuen prop de 33.000 jueus. A l'extrem occidental hi ha Patchogue, una petita vila al costat de l'autopista que va a Nova York. Molts dels jueus que hi viuen continuen sent fidels demòcrates. Elaine Pogar ven llenceria a Blums, establiment que s'ha mantingut al mateix lloc de Main Street durant vuitanta-vuit anys. "Els republicans són més per als que tenen diners, no per a la classe mitjana", afirma.

No obstant això, Zeldin insisteix que hi ha més votants jueus que estan arribant a un "punt de ruptura" amb el president. El rabí Joel Levinson dirigeix el temple Beth El, un edifici acollidor d'obra vista. Levinson sospita que els votants jueus van donar suport a Zeldin, cosa que el va ajudar a obtenir uns resultats del doble que la mitjana nacional dels republicans. Levinson va canviar el sentit del vot el 2012, després d'anys de votar els demòcrates. El rabí no comparteix les visions dels republicans en qüestions com l'avortament. No es va sorprendre quan van convidar Netanyahu a fer un discurs al Congrés el 3 de març sense consultar el president; la baralla entre partits va ocultar el que, segons ell, eren advertiments vitals sobre l'Iran. Però creu que Obama va ser "petulant" envers Netanyahu.

Traducció d'Arnau Figueras